

Тема: Основні поняття та аксіоми стереометрії

Хід уроку

I. Організаційний етап

- Привітання
- Перевірка присутніх на уроці
- Налаштування на роботу

I. Актуалізація опорних знань

Учні пригадають необхідний матеріал протягом вивчення нового матеріалу.

II. Вивчення нового матеріалу

// Планіметрія і стереометрія

- Протягом 7-9 класу ми вивчали планіметрію. В 10-11 класах ми будемо вивчати стереометрію.

Стереометрія – це розділ геометрії, в якому вивчаються властивості фігур в просторі.

Давайте поглянемо, що нового буде в стереометрії.

Планіметрія

Основні поняття

Точка

Пряма

Стереометрія

Основні поняття

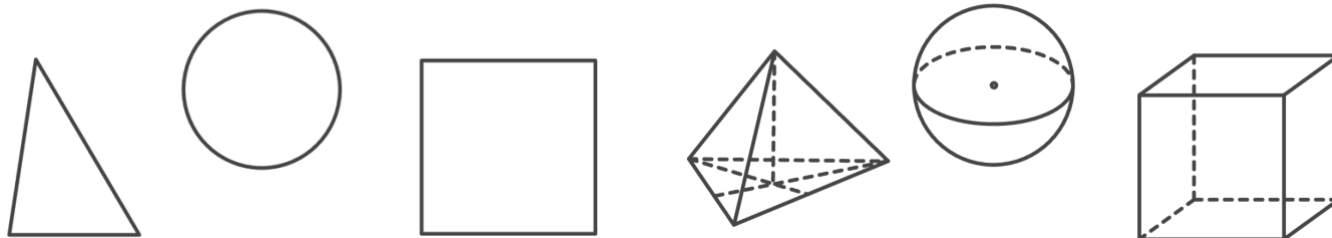
Точка

Пряма

Площина

- Отже, в стереометрії додається нове основне поняття – площина.

Уявлення про площину вам може дати ідеально рівне плоске скло у віконній рамі, але скло обмежене, а **площина нескінченна в усі сторони**, тобто площина не має «країв», площина – це математична абстракція (**або необмежена фігура, так як фігурою може бути як точка, так і будь-що інше, що складається з точок, бо в математиці будь-яка множина точок називається фігурою**).

- Спробуйте навести власні приклади площини
(Учні висловлюють власну думку)

Усі аксіоми, означення, теореми, властивості, які ви знаєте з планіметрії, виконуються також і в стереометрії.

// Аксіоми стереометрії

*Умовні позначення, які будемо використовувати
(пояснювати можна на прикладах нових аксіом)*

Площини будемо зображувати у вигляді паралелограма, або довільної замкненої лінії.

$\alpha, \beta, \gamma, \dots$ Позначати площини будемо малими грецькими літерами

$A \in \alpha$ Точка « A » належить площині « α »

$B \notin \alpha$ Точка « B » не належить площині « α »

$m \subset \beta$ Пряма « m » належить площині « β »

або

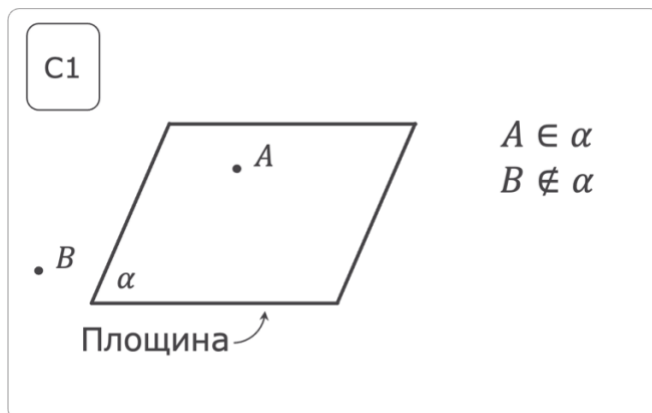
Площина « β » проходить через пряму « m »

$n \cap \beta = K$ Пряма « n » перетинає площину « β » в точці « K »

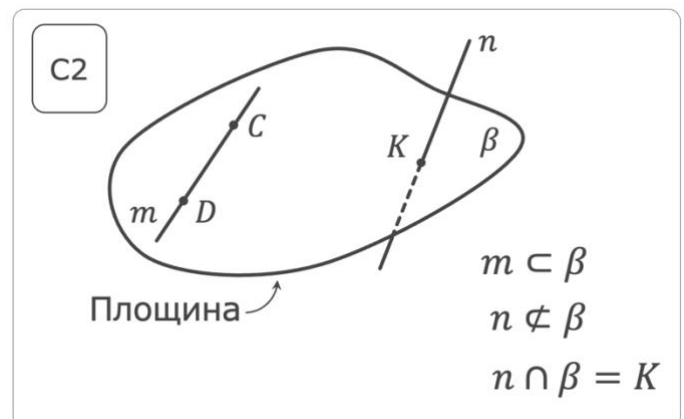
Площину будемо позначати або у вигляді паралелограма, або довільною замкненою лінією.

Якщо точка належить площині

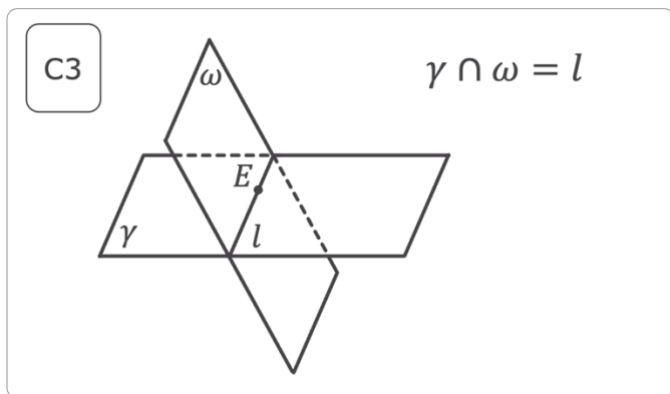
Розглянемо групу аксіом С.

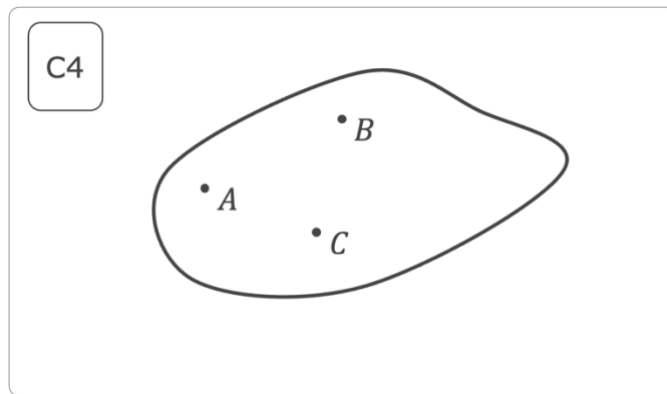
Якщо дві точки прямої належать площині, то й уся пряма належить площині.

Якщо дві точки прямої належать площині, то й уся пряма належить площині.

Якщо дві площини мають спільну точку, то вони перетинаються по прямій, що проходить через цю точку.

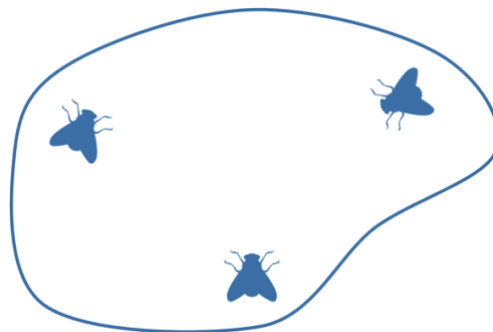

Через будь-які три точки, що не лежать на одній прямій, можна провести площину і до того ж тільки одну

Завдання 1

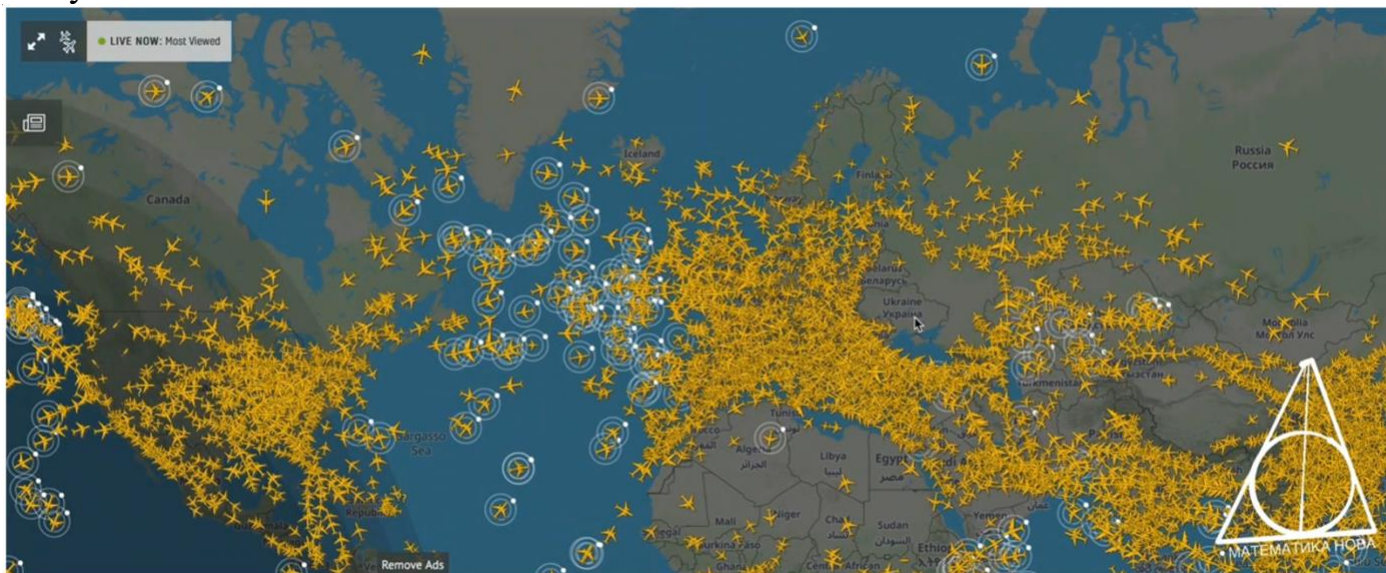
Три мухи залетіли в кімнату. Через який час вони опиняться в одній площині?

Відповідь: вони завжди в одній площині

Завдання 2

Чому в небі так багато літаків і вони всі безпечно літають?

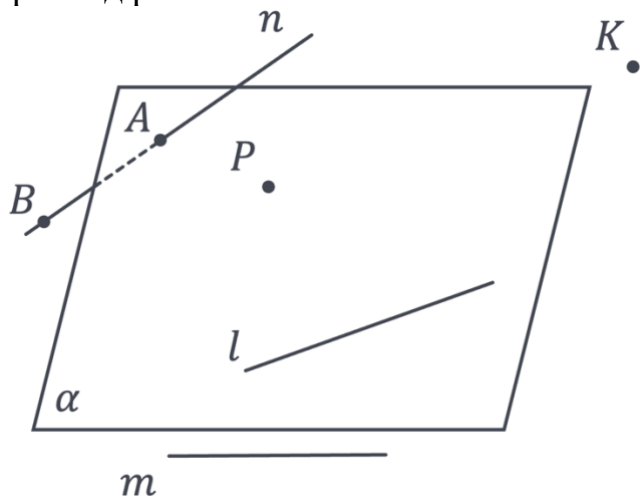
Відповідь: вони літають в різних площинах.

III. Розв'язування завдань

№1

- 1) Побудуйте площину α
  - 2) Позначте точку P , що належить цій площині і точку K , що їй не належить.
  - 3) Побудуйте пряму l , що належить цій площині і пряму m , що їй не належить
  - 4) Побудуйте пряму n , що перетинає цю площину в точці A , а також точку B , що належить даній прямій, але не належить площині
- Зробіть відповідні записи

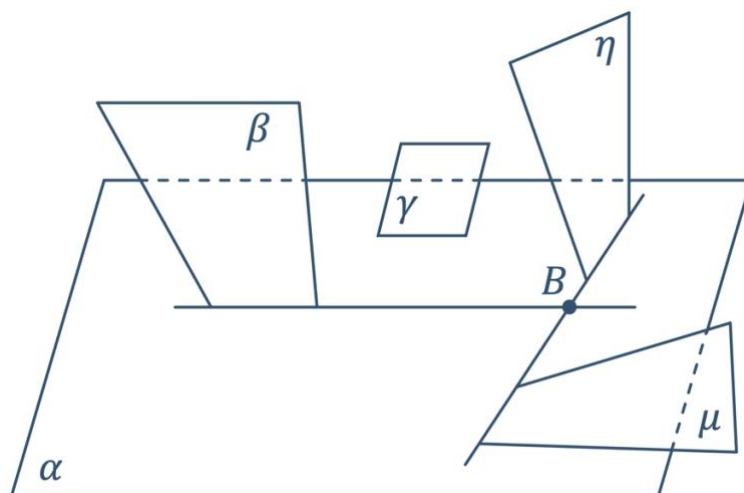
Приклад розв'язання:

- 2) $P \in \alpha, K \notin \alpha$
- 3) $l \subset \alpha, m \not\subset \alpha$
- 4) $n \cap \alpha = A, B \in n, B \notin \alpha$

№2

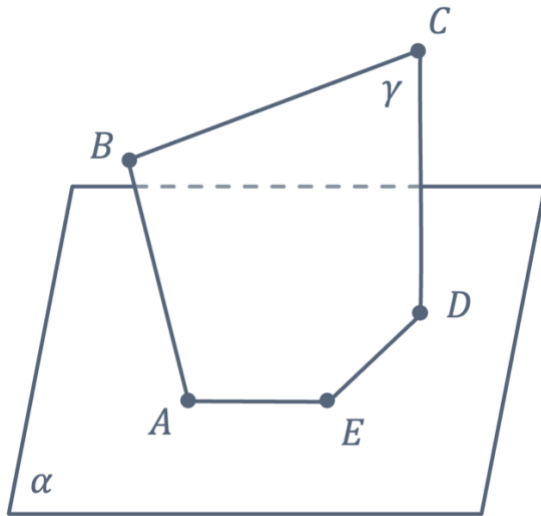
2.1 Визначте, яким площинам належить точка B ?
Зробіть відповідні записи.

Відповідь: $B \in \alpha, B \in \beta, B \in \eta, B \in \mu$
 $B \notin \gamma$

3.1

Знайдіть помилку, якщо α і γ – площини, що перетинаються, а точки A, D, E належать обом площинам.

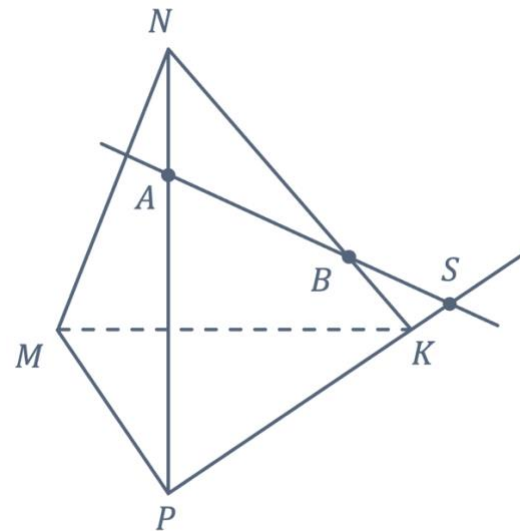
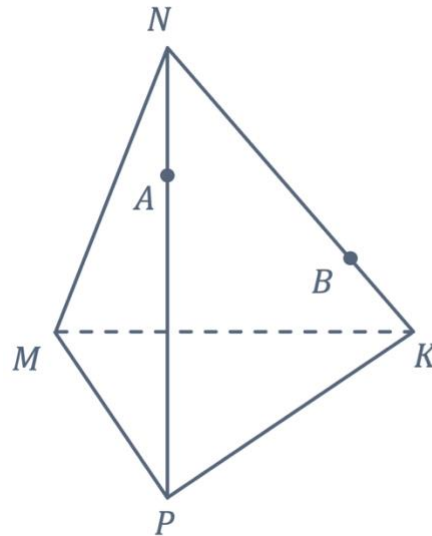

Розв'язання:

Дві площини не можуть перетинатись по двом різним прямим. Отже вони повинні перетинатись або по прямій AE або по прямій ED .

3.2

Побудуйте пряму перетину площин MAV і MKP

IV. Підсумок уроку

- Чи може стілець з різною довжиною трьох ніжок не хитатись?
- Чому штатив для камери має три ніжки?
- Поясніть, що таке площина. Наведіть приклади площин у вашій кімнаті
- Прочитайте ці записи:
  - 1) $A \in \beta$
  - 2) $k \not\subset \gamma$
  - 3) $\alpha \cap \beta = MN$
  - 4) $L \in AB$

V. Домашнє завдання

Опрацювати §1 (вивчити аксіоми).

Виконати №1.4; 1.20; 1.31; 1.44

О.С. Істер

(2018)

Опрацювати § 4 п.27-28 (вивчити аксіоми).

Виконати № 27.3; 27.4; 27.5;

А.Г. Мерзляк

(2018)